Ерко Красовський
(Орест Пастух)
Тел.0676001152
Email: oscar52@ukr.net
Fb: https://www.facebook.com/orest.v.pastukh

Шторм

«Бог дав людині максимум і просив мінімум –

не гратися у Бога.»

Діють:

Перший

Другий

(Ідеальним варіантом для постановки є виконання ролей акторами-близнюками)

1

(Чутно шум морських хвиль, та рипіння деревини. Цей звук з різною силою гучності супроводжує всю виставу. Особливо в моментах пауз. У вузькому промені світла, по центру, вимальовується постать Першого, що стоїть за штурвалом й зосереджено дивиться вперед. Поволі з темряви виринає невелика дерев'яна кімната з видряпаними й покресленими рисками-позначками на стінах. По центру задньої стіни - двері. Деякий час нічого не змінюється, аж

доки світло непомітно наливає кімнату собою повністю. Праворуч, у кутку, припершись до стіни, сидить Другий. Щойно темрява остаточно розчиняється Другий розплющує очі. Опираючись до стіни, підводиться. Робить крок до Першого, але завмирає, вхопившись за голову. Крадькома дивиться на Першого й потирає чоло. Шумлять хвилі...)

Другий. Як море?

Перший. Штиль.

Другий. Штиль – це добре…

(*Пауза*)

Другий. А як…?

Перший (*раптово*). Нормально.

Другий. Що ж, нормально – це теж… добре.

(*Пауза)*

Другий. Цілу ніч стояв?

Перший. Цілу.

Другий. Слухай, а де тут можна… сходити?...

Перший. Там двері.

(Другий зникає в темряві за дерев'яними дверима. Чутно, як там, в глибині, прочинились ще одні. Перший підходить до дверей, слухає. За мить повертається до штурвалу. Приходить Другий і зупиняється на порозі)

Другий. А ми тут що?…

Перший *(перебиває)*. Так.

Другий. І що, жодної…?

Перший. Жодної живої душі.

Другий *(опісля невеликої паузи).* Це ти зробив позначки на стіні?

Перший. Напевно.

Другий *(жваво).*Ти також не…?

Перший. Так, я «не…», і що?!

Другий. А чому не сказав?

Перший. Бо не хотів!!!

(*Пауза)*

Другий. Треба знайти щось перекусити, а то ще з голоду поз'їдаємо один одного. *(Виходить. За мить повертається з невеликим дерев'яним ящиком. Ставить його посеред кімнати. На нього консерву й металеву тарілку. З обох боків виделки)*

Другий(*зі смішком).* Так дивно…хтось забув консерву, лежала там, на палубі… А ще я віднайшов тарілку і… Сідай, поїж «капітан»…

Перший. Я не буду.

Другий. Чому?

Перший. Я потім…сам. Залишиш мені.

Другий. А що, разом зі мною не…?

Перший. Я сказав – поїж ти, а тоді я! Щось не зрозуміло?

Другий. Все… зрозуміло.

(Пауза)

Другий. Дивно… Нічого не пам'ятаю, але раптом пригадав, що люблю поїсти… а ще…

Перший. Може ти замовкнеш?

Другий. Вибач, не хотів тебе дратувати. Просто незвично мовчати, коли поруч є… Тим паче, коли окрім нас… Все. Це залишаю тобі… Сідай, я пригляну…

Перший. Що?

Другий. Я пригляну за штурвалом.

Перший. Не смій навіть торкатись до нього без мого дозволу! Чув? Я сам тобі говоритиму коли і що тут хапати своїми руками!... І взагалі, головний тут – я!

Другий. А чому саме ти?

(Пауза)

Перший. Тому… що я першим став до нього. Зрозуміло?

Другий. Звичайно.

(Перший сідає їсти. Другий під стіною, навпроти. Пауза)

Другий. Може й добре, що ти головний. Я ж ніколи не був першим. Мені завжди діставалось щось незначне. Проте й це ж, мабуть, важливо, га? І важливо є те, що я раптом згадав таке, але не пригадав основного – хто я, що я, звідки?... Слухай, а ти пам’ятаєш хто ти?

Перший *(кидає виделку)*. Що за багнюку ти змусив мене їсти?!

Другий. М’ясо… Ти не відповів…

Перший. Що?

Другий. На моє запитання…

Перший. Ти що собі дозволяєш? Ти що, взагалі?...

(Перший раптово вибігає, вхопившись за живіт. Другий встає й повільно підходить до дверей. Зазирає туди.

Підходить до штурвалу. Простягає руку, але таки не торкається. Стає поруч і дивиться у далечінь.)

Другий. Любив багато й смачно поїсти… ніколи не був першим… Оце втрапив!… *(Сміється)*

(Перший повертається в кімнату, ховаючи щось за спиною)

Другий. Все гаразд? Добре що ти прийшов, тут море хвилюється…

Перший. Що?

Другий. Ще мить тому все було спокійно, а зараз… хвилі б'ють сильніше…

Перший. Ти нарешті згадав хто ти?

Другий *(посміхається).* Людина. Хоча… Тоді, здається, також був вітер. Такий же, як зараз. Я пригадую. Великий красивий дім. Дружина, котра цілує мене й дає щось із кишені рожевого фартушка. З-за її спини визирає наша донечка… Так, я пригадую! Я беру щось з рук дружини й відчуваю, яке воно тепле. Цілую її в щоку й сідаю в автомобіль. Тоді я ще довго дивився на них у люстерко. Їхав і дивився. А вони все віддалялись. У дружини був день народження, а ще у донечки, – вони народились в один день. А куди ж я їхав?... По подарунок, як же я забув?! Їм обом по подарунок! А що вона мені дала?

Перший. Ось це?

Другий. Вервиця… Так, тоді вона чомусь дала мені цю вервицю. Коли я їхав і дивився на них у люстерко, то стискав цю вервицю в кулаці й не міг збагнути – чому вона мені її дала?

Перший *(майже про себе).* Мабуть гадала, що вона тебе врятує...

Другий. Я сховав її в кишеню, поцілувавши. А виявляється, я все пам‘ятаю! Так, наче з твоєї голови вимотується нитка зі спогадів…

Перший. А що було далі, пригадуєш?

Другий. Я зупинив машину і пішов через залізничну колію. Там старий завод, ми тудою ходили, щоб швидше. Я йшов, а потім мене хтось покликав, і я обернувся.

(Пауза)

Перший. А потім?

Другий *(силкується згадати).* Солона вода… Багато води… Звідкіля їй взятись посеред колій? Світло, аж очі ріже… Я, чомусь, дивився на сонце… (*Раптово вхопившись за голову, падає на землю і кричить. Перший спокійно спостерігає за цим. Довга пауза.)*

Другий. Більше не можу… Голова… болить.

Перший. Ти справді не пригадуєш мене? Зовсім?

Другий. Я не можу… Голова… *(Продовжує корчитись від болю.)*

Перший*(тихо).* Я курив біля облупленої цегляної стіни. В мене тряслись руки і мені було зле. Мені було зле і від сонця, і від того, що мені потрібна була доза. Від болі я товк рукою об стіну, вона розсипалась. Я чекав доки хтось прийде, щоб добути грошей. Мені було так зле… Раптом виринула твоя постать. Ти переступав через рейки й щось бурмотів. Це дратувало. Я покликав тебе, ти обернувся. Ти сам зробив дурницю! Ти відкрив моє обличчя рукою, і я побачив тебе…

Я не взяв грошей. Я мучився, але не взяв в тебе ані копійки… (*Пауза*) Тепер ти розумієш чому не пам’ятаєш мене?

Другий. Ні…

Перший. Тому що тоді я вбив тебе. Ось цим. *(Дістає з-за спини закривавлений камінь й кидає на землю. Пауза. Б’ють хвилі. Другий повільно бере в руки камінь, роздивляється його. Раптом кидає під ноги Першому.)*

Другий. Я не вірю… Чуєш, не вірю! Це не правда!!! Я ж зараз живий… тут… *(Починає щипати й бити себе.)* Де моя дружина? Це не правда! (*Кидається на Першого, кілька разів б’є його, той відбивається і тікає в інший куток. Б’є кулаками в стіни.*) Випустіть мене!!! Це не правда!!! (*Вибігає. Чутно, як він бігає по палубі, б’ється об стіни й кричить. Перший повільно підводиться, торкається місця удару на обличчі. Копає камінь і повертається до штурвалу.)*

Перший. Земля… Вже близько… близько… (*Зосереджено дивиться вперед. Чутно, як сильно б’ються хвилі і рипить дерево, між цим доносяться крики Другого й удари його тіла об дерев’яну палубу. Звуки шторму наростають. Нарешті Перший хапає камінь і вибігає з кімнати. Світло раптово гасне.)*

2

(Несамовитий шторм розчиняється в тиші. З цієї тиші виринає монотонне рипіння дерева. Поступово чутно, як тихо й спокійно б’ються хвилі. У промені світла, по центру, Перший стоїть за штурвалом й зосереджено дивиться вперед. Праворуч, у кутку, припершись до стіни, сидить Другий. Другий знову підводиться й повільно підходить до Першого.)

Другий. Як море?

Перший. Штиль…

Другий. Штиль це добре…

(*Світло гасне. Рипить дерево, чутно хвилі… Світло вмикається. Другий стоїть поряд з Першим, дивиться разом з ним в далечінь. Мовчать.*)

Другий. Хто я?

Перший. Людина…

Другий. Так… (*посміхнувся*) Звісно… тільки хто?…

(*Пауза*)

Другий. А куди ми пливемо?

Перший. Кудись…

(Пауза)

Другий. Їсти хочеться… піду щось пошукаю. (*Відходить, впирається обличчям в стіну. Стоїть*.)

Перший. Там є вихід…

Другий. Справді… гм… (*Сміється. Виходить. Перший крадькома пересвідчується, що той вийшов, підходить до дверей, заглядає, про щось думає. Прислухається ще раз, потім раптово повертається до штурвалу. Входить Другий з тарілкою в руках. На тарілці відкрита консерва*.)

Другий. Уявляєш, хтось на палубі загубив консерву, а я знайшов… (*зупинився від пронизливого погляду*) Н… не знаєш?

Перший (*тихо*). Що?

Другий. Зараз я все приготую і поїмо… (*Виходить, за мить повертається з ящиком. Накриває імпровізований стіл,*

починає їсти) Сідай… М-м-м… смачно… Мабуть від того, що нічого не їв.

(*Перший повільно сідає, бере в руку виделку, встромляє у страву й підносить до рота. Раптом кидає від себе, відштовхується від ящика й забивається в куток. Другий кладе виделку й повзе до Першого.*)

Другий. Що з тобою?

Перший. Не підходь! Не підходь, чуєш? Інакше я знову… Ти ж все пам'ятаєш! Все!

Другий. Що «все»?

Перший. Не прикидайся! Ти ж все пам'ятаєш! Хто ти?

Другий. Людина... *(Відповідає зі смішком.)*

Перший. Людина. Людина! А звідки?! Звідки ти?

(*Кидається на Другого. Другий вдаряє його в обличчя й відкидає. Сам притуляється до протилежної стіни.*)

Другий. Ти що?! Здурів? Так?

Перший. Так! Хто ти питаю?!

Другий. Я ж сказав, що не пригадую!

Перший. Тихо, тихо… спокійно… (*Повільно починає рухатись до Другого, жестом руки заспокоюючи його.*) Зараз ми сядемо і все пригадаємо… Все. Тихо. Сідай тут, поруч… Постарайся пригадати. Згадай, як ти сюди потрапив, чуєш? Спокійно, пригадай…

Другий. Я ж сказав, що не можу…

Перший (*З усієї сили лупить кулаком в підлогу*). А ти спробуй! Ти ж був тут!!! Ти мусиш пам'ятати! Мусиш! Давай…

Другий (*заплющив очі й силкується щось пригадати*). Я… як я сюди… Холодно… Було холодно й мокро. Нас було багато. Попереду була ніч і в повітрі пахло… аромат ладану й ще чогось горілого, солоного… Так, я пригадую. Ми сиділи в окопі й чекали команди. Чекали, доки хтось своєю масною рукою в теплій рукавичці відправить нас у безвість. Я саме так собі це уявляв… тоді. Я пригадую. Я подумав – що там буде зі мною? Вдома ж на мене чекають… батьки, діти, дружина… Було тихо. Тоді я подумав, що так дихає смерть. Ходить тихим кроком, придивляється до кожного з нас і обраним ставить відмітки на шиї… косою… Здалось, мене вкусила блоха. Хтось щось крикнув, рука в рукавичці стрепенулась, і все зірвалось зі своїх місць. І я. Я бачив, як піді мною минула лінія оборони, окоп, чиєсь тіло і моє… Моє небажання бути в ту ніч там… А потім були чиїсь очі… такі навіжені, яких я ніколи не бачив… Дивно… вони дивились на мене… в мене… і мені не було страшно… Мені здавалось, що це якась помилка, дитяча гра, котру от-от припинять… Потім вода… хвилі… солоні… *(безсило падає на підлогу*)

(Пауза)

Перший. Як же так…?

(*Другий підводиться й раптово вибігає. Через деякий час повертається, тримаючись за живіт.*)

Перший. Як же це…?

Другий. Добре, що ти не їв. Мабуть надто довго на сонці пробула. Ще й море починає хвилюватись. Було спокійне, а зараз… Голова болить, мов її знесли чимось тупим. Земля на горизонті…

Перший. Земля…

Другий. Шторм насувається...

(Обоє дивляться у далечінь)

Перший *(тихо*). Я хотів втекти. Я хотів спокою і хотів додому. Але моя доля була вирішена… Десь там, нагорі. Де нас поділили по таборах і наказали йти. Я мусив вбивати, щоб дійти до кінця, принести комусь якісь здобутки й мати про що мовчати сусідським дітлахам. Таке ж не розповіси. Про таке й пам'ятати не хочеться… Я вже все придумав. Я не мав вбивати, мав просто йти вперед. А там, будь що будь. Вб'ють мене, то й добре, а ні – то повернусь додому. Я вже все вирішив. Втекти. І коли нам дали команду, коли я навіть не встиг про щось подумати, перед моїми очима опинився ти… Як я ненавидів тебе… тоді і після… Ненавидів, бо ти дивився на мене не як на ворога. Ти не розумів куди ти потрапив і навіщо… мене це так дратувало, тож я прокрутив штик кілька разів, а потім кинув разом з тобою і побіг… Я кинув свою лінію оборони і ту війну. Вона була не моя. Не моя… Але за тебе я не жалів… Ніколи…

(Перший виходить. Другий стоїть на місці. За мить повертається Перший з каменем в руках. Стає позаду Другого й замахується. Світло гасне. Хвилі, вітер, рипить дерево…)

3

(В темряві несамовитий крик Першого. Вмикається світло. Посеред кімнати стоїть Другий з тарілкою в руці. Перший припертий до стіни.)

Другий. Що таке?

Перший. Відійди від мене!

Другий. Я ж кажу, що більше нічого не було…

Перший. Я сказав не підходь!

(Пауза)

Другий. Ну, якщо не хочеш, то я сам поїм… (*починає їсти*) Дарма ти так… вже стільки нічого не їли…

Перший. Скільки?

Другий. Напевно довго, бо я страшенно голодний.

Перший. Голодний… голодний…

Другий. Щось з тобою не те. Мабуть з голоду. Кричиш. Нервуєш. Аж спітнів увесь… (*посміхається*) Знаєш чого б я хотів зараз? Великого торта з кремом. Я люблю солодке… це я пригадую. До речі, а де всі?

(Пауза.)

Другий. Слухай, по-моєму з тобою не все гаразд. То мовчиш насуплений, то кричиш раптом…

Перший. Тобі смішно? Ти можеш сміятись?

Другий. Гей, ну досить…

Перший. Не підходь! Не підходь кажу, ти ж знаєш я ж…

Другий. Що я знаю?

Перший. Все… ти ж знаєш… ти ж придурюєшся… знову тарілку приніс… Голова не болить?...

Другий. Ну, є трохи… правда я нічого не пригадую. І я зовсім не придурююсь. Спитав чи ти, бува, не знаєш хто я, коли ти стояв за штурвалом, а ти так і не відповів. Потім я пішов щось знайти поїсти і ось прийшов із консервою, а ти кричиш. Поїж, кажу, і стане легше… Мабуть вже кілька днів

пливемо. Давай, разом зі мною... *(Другий бере в руки тарілку, виделку. Перший підбігає й копає її)*

Перший. Ти… ти не знаєш хто ти?!

Другий. Я ж сказав! Ти що, глухий?

Перший. А я знаю! Мертвяк! Труп! Гниль!

Другий. Хто?

Перший. Тебе немає! Мрець! Ти помер!

Другий. А ти хто такий?

Перший. Я? Ти не знаєш хто я?

Другий. А мав би?

(Перший кидається до Другого, між ними зав'язується бійка. Другий б'є Першого, той відлітає в інший куток)

Другий. Ще раз підійдеш і я тебе…! …тебе!

Перший. Це я! *(кричить в розпачі з усіх сил)* Я! Тебе! Вбив!

(Пауза. Другий, заспокоюючись, збирає розкидані виделки, тарілку, кидає все в перекинутий ящик. Перший спостерігає за ним)

Другий. Ти хворий…

Перший. Ні…я не хворий… не віриш мені?

Другий. Пішов ти… *(виходить)*

(Пауза. Шум хвиль... Повертається Другий.)

Другий. Я нічого не пам'ятаю. Але я не можу тобі повірити.

Перший. Твоя справа. Тебе немає. Відійди і не розмовляй зі мною. Чуєш?

(Другий відходить в куток. Пауза.)

Другий. Там, на морі…

Перший. Тебе немає…

Другий. Там море хвилюється…

Перший. Тебе вже давно немає…

Другий. Шторм насувається…

(Пауза.)

Другий. Що ми робитимемо, коли нас захопить шторм? Треба ж врятуватись…

(Пауза)

Другий. Знаєш, щойно я вийшов на палубу… Я бачив тебе…

Перший. Тут?

Другий. Що?

Перший. Тут?!

Другий. Ні!... Псих…

(Пауза. Другий дивиться вперед. Шум хвиль, рипіння...)

Другий. Цей запах… солоний… Він вже був одного разу… Щось прояснюється… Довгий коридор… багато людей… Всі минають… йдуть… Минають нас… Зі мною дружина. Вона вагітна. Не було чим дихати. Їй було погано, але вона мовчала. Я хотів дістати їй води. Її ніде не було. Так, я пригадую… в тому великому будинку не було фонтанчика для пиття. Я відчував, як моя спина була мокрою від того, що я не розумів чому нас викликали. Нас забрали з дому кілька воєнних й привезли в той будинок. Ми йшли безкінечним коридором, всюди були налякані люди. Хтось знепритомнів і йому допомагали. Хтось тихо плакав під дверима, впавши на підлогу. Клацали друкарські машинки. Так! Я пригадав! Вони так голосно клацали, що моя дружина мружилась і намагалась прикрити вуха долонями. Це було нестерпно.

Коли ми прийшли в потрібний кабінет, нас зустрів якийсь чоловік, не встаючи з-за столу, щось зачитав. Швидко. Я не зрозумів… Нас забрали і завели у двір. Там були вікна… Дружина стискала мою долоню, аж в палець врізалась обручка. Я поцілував її в чоло і чомусь навіть не глянув на неї… Вікна… Чому я дивився на них, а не на дружину?... Вона плакала все голосніше, я нічого не міг вимовити… Кілька солдат стали перед нами і… Я бачив, як один з них зробив перший постріл… в мене… Дружина перестала стискати мою долоню…

(Пауза)

Перший. Це все, що ти пригадав?...

Другий. Тобі мало?...

Перший. Ти ж говорив, що впізнав мене…

Другий. Забув… Згадав ось це, а тебе забув… Де моя дружина?

Перший. Припини…

Другий *(кричить)*. Де я?!

Перший. Я ще раз кажу тобі – припини, інакше… *(сміється)*

Другий. Інакше ви вб’єте нас ще раз?

(Пауза)

Другий. Коридор… Ми зустрілись в коридорі! Ти був у формі, з орденами й нагородами! Я спитав чи немає тут десь води, бо дружині погано! А ти… так подивився на мене…

Перший. Я відповів…

Другий. Ні!Ти навіть не відповів! Ти просто відсахнувся і пішов! Ти навіть обертався кілька разів! Так, я дивився тобі в слід і відчував!…

Перший. Що?

Другий. Що добром це не скінчиться…

Перший. Ти був правий…

(Пауза)

Другий. Ти ж все бачив. Я пригадав… Коли я був у дворі і дивився на вікна – в одному з них був ти. Ти все бачив!

Перший. Все?

Другий. Ти псих… недолюд! Моя дружина була вагітною! Як ти живеш з цим?

Перший. По-іншому… А знаєш чому? Та тому, що вас розстріляли по моїй вказівці. Я мусив покласти край цьому. Якби ми вбили тільки тебе, вона б народила і знову… це був би знову ти. А так ми знищили вас обох, чи трьох, чи Бог знає скільки. Ми знищили всю вашу вулицю, пів вашого міста, третину країни, й більшу половину нації! Щоб ти більше не появився перед моїми очима! Щоб тебе більше ніколи не було!!!

Другий. Покидьок! *(штовхає Першого)* Хворий покидьок! *(вибігає)*

(Перший підводиться. Шум хвиль, рипить дерево. Повертається Другий)

Другий. Я не можу покинути цей корабель.

Перший. Ковчег…

Другий. Яка різниця?!!!

Перший. Напевно велика раз все стається саме так…

Другий *(знову хапає Першого).* Хто дав тобі право вирішувати нашу долю? Хто дав тобі право вирішувати – жити нам, чи померти? Хто ти такий?

Перший. Я?... (*сміється*) Я це я. І права я не просив. Я взяв його. І це тільки моє право, бо поки є ти, я буду мати це право, зрозумів? Поки є ти, я постійно буду вирішувати все, і твоє життя буде в моїх руках! Бо я – (*прикушує губи сміючись*)…! Я над тобою!

Другий. Псих… Хворий псих… Я невідомо де разом з психом! Як же так? Це треба припинити. Я вб‘ю тебе! Чуєш, покидьку? Вб‘ю! Хоча ні. Я не зроблю цього зараз. Я віддам тобі все, на що ти заслуговуєш, тільки нехай ми доберемося до землі.

Перший. До якої землі?

Другий. Повилазило? Земля попереду!

(Пауза)

Перший. Ні…ти не… Ні…тебе не буде там! Тебе немає! Це моя земля!

Другий. Не забагато на одного психа? Керуєш кораблем… *(Кидає Першого об стіни)*

Перший. Це ковчег… *(підіймається.)*

Другий. Яка к бісу різниця?! Вирішуєш жити мені, чи померти, а тепер ще й твоя земля… Не забагато? *(Виходить)*

Перший. Тебе нема! Тебе нема!!! *(Сміється голосно й конвульсивно. Хвилі б’ють голосніше. Підводиться, дивиться вперед)* Земля… *(Виходить. Світло згасає разом зі штормом.)*

4

(Вмикається світло і в кімнату влітає Другий, за ним Перший)

Другий. Не треба! Я… я все поясню… я й сам нічого не розумію… Я не розумію!…

Перший. Тихо!!!

Другий. Я сам не знаю, як… Я не розумію, як сюди потрапив! Тільки не треба кричати… в мене голова… я люблю спокій… *(тремтить і силкується пригадати)* Була вода… багато води… сонце не світило… Тоді вперше не світило… Жерці нам сказали, що це знак і ми чекали… Раптом із за горизонту з'явився корабель… Ми вийшли на берег… всім плем'ям… Нам був знак, тільки ми не розуміли, як його тлумачити… В плем'ї хтось закричав, його заспокоїли… Там були наші жінки й діти… Ми чекали чогось… і не знали, що отримаємо… Вони були обтягнуті в тканини й шкіри, їхній вигляд був загрозливим… За мить вони йшли на нас великою юрбою… Ми кинулись їх зустрічати… Нам сказали ж, що це знак… Один з юрби, що насувалась раптом обернувся і побіг до корабля, а інші…

Перший. Вони надійшли ближче й почали стріляти… Кого не встигли застрелити – зарізали , ваших жінок повбивали, а з собою забрали тільки дівчат, щоб виростити з них рабинь… З того дня ви всі були приречені – гинути. Хто по дорозі до іншого світу, а хто ще на своїй землі…

(Пауза)

Другий. Що ви зробили з нашою землею?

Перший. Розграбували й зґвалтували її… (*Пауза*) Яким би великим не був світ, людям постійно буде в ньому тісно… Якими б ситими не були королі, їм завжди буде мало…

(Пауза)

Другий. Це не справедливо…

Перший. А справедливості ж немає… Принаймні я її не знайшов… Тільки закономірність… І ми її одвічні бранці…

(Пауза)

Другий. Я хочу піти… Я… я хочу піти звідси…

Перший. Йди… я не проти… Забирайся!!! Чуєш? Забирайся!!!

(Другий тремтить, виходить. Перший пильно дивиться в далину. Світло гасне. Чутно, як переливаються хвилі, як гуде вітер. За мить все стихає.)

5

(Вмикається світло. Другий стоїть біля штурвалу. Його рука пальцями от-от торкається дерев'яного колеса. Позаду, під стіною лежить Перший. Підводить голову)

Перший. Відійди…

Другий. Ти вже прокинувся?

Перший. Хто тобі дав право торкатись до штурвалу?

Другий. Вибач, але не було в кого…

Перший. Це мій ковчег… Мій…

Другий. Я візьму поїсти…

Перший. Не смій йти по ту кляту консерву, а то я знову це зроблю…

Другий. Що саме?

Перший. Твої дурні питання… Треба покінчити з тобою, як і раніше…

(Заклопотано щось шукає по кімнаті. Другий також роздивляється.)

Другий. А що ми шукаємо?

Перший*(впав, розсміявся).* Ти також здурів… Все одно. Все закінчиться, як завжди… як завжди…

(Пауза. Другий виходить. Чутно як починає хвилюватись море.)

Перший. Пішов…

(Після довгої паузи Другий повертається)

Другий. Ти про цю консерву говорив, коли погрожував мені?

(Пауза. Перший починає сміятись.)

Другий. От бачиш… *(починає і собі)* Я вийшов… а там… Ні душі…

І хвилі почали… А мене, як кине… я падаю, кочусь і… і… А вона закотилась виявляється… і я її приніс…

(Перший раптом змовкає. Другий також змінюється в обличчі. Перший виходить. За мить повертається. Пауза.)

Другий. Ну, ти чого? Візьми. Ти ж голодний. Не хочеш? Що з тобою? Ау. Дивний ти. Я думав ти поїси і тобі стане легше, заспокоїшся. Перестанеш кричати, мов скажений. Ти вибач, що так сказав, просто… Скажи, ти… ти знаєш хто я? Звідки?...

(Перший з криком зривається з місця. У нього з рук випадає камінь.)

Перший. Досить! Кінця! Я хочу кінця!...

(Світло гасне. В темряві шторм. Все стихає.)

6

(Хлюпочуть хвилі. З'являється промінь світла. Другий грається пальцями зі штурвалом. Ледь-ледь він приводить його в рух, потім зупиняє. Перший позаду нього, під стіною.

Довга пауза. Перший раптово встає і хитаючись виходить. Повертається з ящиком в руках. Кидає його і знову виходить. За мить повертається. Кидає на ящик консерву з виделкою)

Перший. Смачного!

Другий (*здивовано*). Дякую, я не голодний…

Перший. Вже наївся за всі ці рази? Жери! Ти ж хочеш їсти! Ти ж хочеш!

Другий. Та ніби ні…

Перший. Нагадую, бо ти певно знову… Ми на ковчезі. Він мій. Штурвал також мій. І не варто тобі його торкатися. А ще, ми у безвісті. Час від часу на горизонті з'являється… от тільки… тільки… ш-ш… ш…

(Перший раптом підкошується й не встигає торкнутись тілом підлоги, як світло різко гасне. Усе це підхоплює шум води, хвиль, бульбашок. Чується, немов хтось кричить під водою, ніби топиться і згодом все розчиняється у звуці цього потоку, котрий заспокоюється, ніби хтось повільно опускається на дно.)

Голос 1. Там, на горизонті земля… Її завше цяткою видно ще здалеку… Я тягнусь до неї і, здається, вона сама квапиться на зустріч. Це моя земля… Де я відбудусь знову і спочатку, і сповна… Бо там мене вже ніхто й ніщо не заперечить й не обмежить. А серце не торкне ні страх, ані тривога, ні зневіра... І я нарешті спізнаю сон… і він буде глибоким, яскравим і добрим. А як прокинусь, то відчую дотик теплих, рідних рук, в тіні яких ховатимусь від спеки, та негоди. Ті руки огорнуть мене і ніколи не залишать. Ані в хвилину радості, ані в хвилину суму. Ці руки чогось більше не

допустять, а на щось не підштовхнуть. І я буду радий потопати в їх обіймах… щодень і кожен раз… І стануть вони мені, як твердь земна, під ногами, і не дозволять більше оступитись в темні закутки душі, бо на нерівному шляху життя, мій крок вже не зостанеться самотнім. Поруч буде хтось… я буду не один… і я буду там щасливим… Моя земля…

Голос 2. Така ж, була в батьків…

(*Раптом лунає звук бульбашок, мов хтось видихнув під водою. Так він починає повторюватись і набиратись*)

Голос 1. Моя…

Голос 2. В батьків…

Голос 1. Земля…

Голос 2. Така ж…

Голос 1. Моя…

Голос 2. В батьків…

Голос 1. Така ж…

(*Звук бульбашок і потоків води поглинають голоси, набираються розчиняються разом з тим, як різко вмикається світло. Перший, захлиснувшись, голосно кашляє, й відкривши очі, падає на землю. Другий одразу намагається йому допомогти, припираючи його до стіни)*

Другий. Отямився… от і добре… Ну й злякав ти мене! Це ж треба взяв і брикнувся. Хто ж так робить? Ну нічого, все позаду, все вже позаду…

(Перший повільно приходить до тями, повертає голову й бачить поряд Другого. Вони дивляться одне на одного в притул. Раптом Перший зривається з місця й відкидається

до протилежної стіни. Потім до наступної, судорожно не може знайти виходу, мов ніколи раніше тут не був, й туго прикриває рот долонями. Нарешті знаходить і вибігає. Чутно, як він блює. Другий підводиться, й визирнувши у двері, починає щось шукати, бере тарілку й бачить, що вона порожня. Розгублено метушиться по кімнаті. Перший повертається)

Другий. Ну що? Ти як?

(*Перший важко віддихується, тримаючись за живіт. Пильно дивиться на Другого. Пауза.)*

Другий. Гей, все гаразд?

Перший. Ти що, нагодував мене м'ясом? (*копає порожню консервну банку*) Ти що?! Ти… ти взагалі???!

Другий (*дещо розгублено*). Просто ти просив їсти… а нічого іншого я…

Перший. Хто просив?!

Другий. Ти.

(Перший дивиться й нічого не розуміє)

Другий. …ну коли марив, як опритомнів. Ти просив дати тобі їсти, казав що дуже голодний і вже давно... Не міг же я тобі не допомогти. Вона, мабуть, на сонці зіпсулась… (*Пауза*. *Раптом змінюється в обличчі*) Ти ж не їси м'яса! Ніколи його не любив… ти любив городину з власної землі… От номер! (*сміється*) Щойно згадалось. Вибач. Якби я зміг тут знайти… я б з радістю…

Перший (*кидається до каменя, який лежить поруч, хапає його й замахується. Не втримується, падає на землю, намагається підвестись, від так змушений знову*

припертись до стіни). Не підходь до мене! Чуєш? Не смій до мене підходити!

Другий. Гаразд, гаразд… чого ти?

Перший. Відійди від мене!

Другий. Спокійно, я не займаю… не займаю… (*відходить до протилежної стіни*)

Перший. По-твоєму це смішно? Тобі весело?

Другий. Та ні...

Перший. От і стій там! Чуєш? Стій на місці!

Другий. Все, як скажеш, як скажеш… (*вмощується під стіною*)

(*Пауза. Дивляться одне на одного. Другий намагається примирливо посміхатись, Перший не піддається, він насторожений, важко дихає*)

Другий. Хороший ковчег…

Перший. Ага, я знаю…

Другий. Міцний…

Перший. Достатньо…

Другий. Сам робив?

Перший. А тобі що?

Другий. Та нічого, просто… Просто мені здалося, що штурвал…

(Перший, хитаючись, кидається до штурвалу. В одній руці тримає камінь)

Перший. Не смій до нього торкатись! Ти мене чув?

Другий. Так, так, він твій, як і цей ковчег, я пам’ятаю…

Перший. Не смій лізти до нього!

Другий. Ти говорив…

Перший. Що говорив?

Другий. Що він твій і що мені не можна до нього торкатись.

Перший. Коли?!

Другий. Ну…до того, як...

(*Камінь випадає з рук і паде недалеко від Другого. Він повільно підіймається, не відриваючись від пристального погляду Першого, бере камінь і підходить до нього*)

Другий. Візьми… ти загубив… (*простягає камінь*)

(*Пауза*)

Перший. Ти так і не змінився. Такий же… Добрий довірливий дурень… Так не можна. Не можна було…

(*Щойно він бере камінь, як чутно гучне рипіння й шум хвиль*)

Другий. Чому ж не довіряти? Ти моя подоба, я – твоя… Кому ж тоді вірити? (*Пауза. Знову шум посилюється*) Море хвилюється. Мабуть буде шторм… (*сідає, як і раніше, до стіни*)

Перший. Уже не вперше… (*раптом його заносить до протилежної стіни. Другий зривається, щоб йому допомогти, та він жестом показує, що не треба*)

Перший. Чому ти прийшов?

Другий. Бо ти мене покликав. А я не міг не прийти…

Перший. То був не я… Я тебе не кликав…

Другий. Твій голос я б не сплутав ні з ким … (*з посмішкою*) Мабуть забув. (*Пауза*) Змарнів ти. Ну звісно, така довга й не проста дорога, стільки днів… (*гладить рукою по стіні з*

подряпаними позначками) Тебе мучить спрага і голод. Знаєш, я хотів знайти тобі води, але тут її чомусь ніде немає. Лише солона. То ж мені зрозуміла твоя злість. Це просто втома. Від сонця. Сьогодні воно пекуче. Відчуваєш? (*його простягнута долоня потрапляє у жовту смугу сонячного світла*) Напевно ж відчуваєш…

(*Перший теж простягає на світло і свою долоню й дивиться. Пауза*)

Другий. Пекуче сонце… пекуче…

Перший. Як тоді…

Другий. День з присмаком олій…

Перший. Коли навіть повітря, здається, прилипає до щік. Дихати важко…

Другий. Але ж інколи дме свіжий вітер, і стає легше…

Перший. Пісок нагрівається настільки, що…

Другий. …пече у пальці, але треба йти… Ти пригадуєш? А що ти пригадуєш?

Перший. Вузенька стежка…Там чоловік з вузликом, а позаду двоє хлопців. На ній було важко поміститись… обом...

Другий. Комусь треба піти позаду…

Перший. Один не бажає здаватись, другий йому поступається. Але він цього насправді так не хоче. Проте сам вирішує… і коли стає позаду, то бачить, як перед ним два знайомі силуети зникають в пустельному мареві. Тоді батько вперше вчив їх працювати на землі. Одному він дав лише знаряддя, а другому показував як краще її обробляти. Він

навіть поклав руку йому на плече… Здавалось, що батькова постать огортала другого від спеки…

(*Пауза. Море хвилюється*)

Другий. А що ж було потім?

Перший. Теплий літній вечір. У світлі мерехтливої лампи сім‘я сідає вечеряти. Мати усміхнено подає страви…

Другий. Так, всі її люблять. Вона смачно готує…

Перший. Щойно вона кладе таріль, кожен намагається торкнутись її рукою. Їй приємно, вона відповідає посмішкою – батькові… і одному з хлопців. Але щойно один із вдячності поцілував їй долоню, вона притулила його голову собі до грудей… І їм разом так добре…

Другий. Її руки смачно пахнуть хлібом…(*Пауза. Шум хвиль*) А далі? Що ж було далі?

Перший. Далі! Далі! Чому ти постійно про це запитуєш? Чому ти постійно запитуєш?!

Другий. Тому, що я не можу пригадати, а ти ж усе пам’ятаєш, правда?

Перший. А що хіба можна забути себе? Якби ж то. Себе можна тільки обдурити…

(*Пауза. Звук хвиль наростає ще більше*)

Перший. Та стежка всьому дала початок… Комусь ховатись під покровом батькової долоні, а комусь – зостатися позаду й бачити… Врешті вона мала чимось закінчитись…

Другий. Але ж вона усім однаково давала шлях і напрям.

Перший. Та стежка визначила надто багато. Чи могло все бути по-іншому?... Тоді також світило сонце… Здавалось,

повітря налипало на щоки… аж важко дихати, але не тільки...

Другий. Що ж тоді відбулось?

Перший. Вони вкотре йшли разом і вкотре хтось зупинився позаду. Він вкотре бачив, що його відсутності не помітили. І він зрозумів, що мусить наздоганяти. Що він тепер постійно буде змушений наздоганяти…

Другий. Він же все одно був їхнім…

Перший. Обман, омана! Тоді вони мали воздати шану батькові…

Другий. Як завжди…

Перший. А все ж по-іншому, бо він не встиг. Він прийшов другим, хоча був першим. Стежка визначила все… І батьків гнів розлився небом, і вдарив громом. І він побіг з жертовника, не відаючи себе. Ця стежка знов вела його… але тепер до урвища, до моря. А чорним небом лився батьків гнів і ніде було від нього заховатись…

Другий. Але ж батько його любив!

Перший. Він його прогнав! І це був доказ того, про що він вже й так давно думав. А тоді це лиш підтвердилось… То ж вже не було кому його знайти у темряві грози.

Другий. Його шукали, його всі шукали!

Перший. Але ніхто його не врятував! Стежка добігла до свого кінця… Усе вирішила мить, котра зробила цю історію відомою кожній собаці. Про це вони потім довго вили околицями. І все, що залишалось – плигнути у човен, кинутись у шторм…

Другий. Потрібно було повернутись...

Перший. Туди де тебе вже не чекають, повернутись не можливо. Надто пізно. Було надто пізно. Це відгукнулось в голові і вже тоді стало невідворотністю, бо головне ж навіть не вчинити, а тільки подумати, правда ж? Все ж починається з цього? Короткого спалаху, тонкої блискавиці, в середині, що враз розтинає навпіл тебе і все довкола. Проводить чітку межу, в якій ти стаєш бранцем, що прагне свободи, та висвічує собою щось таке, чого так не хочеться бачити й знати. А подітись немає куди, бо межі надто тісні і все вже чомусь вирішилось за тебе. А ти так цього не хочеш, а воно душить тебе, душить… (*Пауза*) Я подумав, що більше так не можу… просто подумав… головне ж не вчинити… Історія котра відома всім… Він не прийняв мій дар. Не прийняв моєї жертви. І більше я не мав батька, який би міг прихистити мене своєю долонею… і це стало безвихіддю. Але ж в житті немає нічого й нікого такого, чого б не можна було заперечити, правда ж? То ж я наважився і переступив той страх, якого ви остерігались... – зробити крок в незвіданість… стати вільним…

Другий. І все ж ти кликав…

Перший. І ти прийшов…

Другий. Ми тебе шукали, всі тебе шукали!

Перший. Але тієї ночі гроза затамувала ваші голоси…

Другий. Та я тебе почув! Я йшов до скель над урвищем. Де ж ти був?

Перший. Поруч. За тобою. Надто близько. Настільки, щоб відчути, як нам стало тісно разом. І вистачило ж лише подумати… на тій стежці міг залишитись тільки один… а вирішила мить… (*Пауза*) Я вдарив тебе всього раз, ось цим

(*бере камінь*) і моїй душі стало спокійно… Ні, я не шкодував тоді. Ні про що, і ні за чим. Я навіть не бачив, як зм'якло твоє тіло впало до землі. Мене вже чекала власна дорога. То ж коли мій човен поглинали хвилі, я дивився як там, на горизонті, в димах чадіє та зникає, батьківська земля і знав, що більше ніколи не повернусь. Я зрікся свого батька… і мусив стати ним, я мусив стати ним, для себе… То ж все, що було й буде далі – моя відповідь, доказ йому, що я таки зможу до нього дорівнятись… от тільки треба переплисти шторм…

(*Другий сумно дивиться кудись вдалечінь і на його обличчі мов відбивається далека пожежа. Море бушує, а з видряпаних рисок на дерев'яних стінах починають сочитись тягучі цівки крові. Повільно розтягуються вздовж і стікають по землі, розтікаючись в калюжі.)*

Другий. Повернутись, треба повернутись…

Перший. Не можна повернутись в незворотність. Та й чи можливо, коли знати, що запливли ми вже надто далеко і від початку, і від спасіння. Зате є гарні новини – нам вже нічого втрачати. Бо світу, який ми знали сьогодні вже нема.

Другий. А земля батьків?

Перший. Вона зруйнована. Війна, розруха, чвари, запустіння… А знаєш, що я відкрив для себе? Що неприступність світу – фікція. Насправді його можна брати ось цими руками і робити з ним все, що заманеться. (*потирає руки, дивиться на них, а потім тре об себе, мов намагається їх витерти від чогось липкого. Пауза)*

Перший. Що страшно? Не бійся, до цього теж можна звикнути… Тобі сумно? Гірко? Чого ти? Тобі ж і так пощастило – у тебе хоча б була батькова долоня, а в мене

нічого окрім питання – чому він поклав руку не на моє плече?… Це ж мене на тій стежці назавжди вжалив гіркий сумнів – що я ніколи так і не зможу з ним зрівнятися… то ж коли він не прийняв моєї жертви, я вже не мав іншого шляху, аніж зректися і його й себе навіки… А ти… Ти – невинно убієнний… Але ж для кожного вбитого смерть стає звільненням (*посміхається*), це для злочинця вона залишається ще однією неволею. Бачиш? І тут твоє зверху… і тут ти попереду… Прийми це...

Другий. То куди ти пливеш?

Перший. Там, за горизонтом земля… зараз я візьмусь за штурвал і за день, два… Я знаю шлях, я знаю куди йти, щоб потрапити до неї… Просто шторм, і я збиваюсь з дороги, але я знаю як, я пам‘ятаю куди… ось побачиш… Моя земля, вона там, на горизонті, але ти… Слухай, а може це востаннє? Може сьогодні це востаннє?... там я буду іншим, я досягну всього що прагнув… тільки там… Я відбудусь сповна, але ти… Чуєш, я обіцяю тобі – все по-іншому… тільки припини приходити… Скільки ще разів тебе треба вбити, щоб ти перестав приходити?

Другий. Ти ж мене покликав…

Перший. Ні, то був не я… бо того, хто б тебе покликав вже давно немає. І тебе… вже давно немає… Тому забудь це все, просто забудь… Чуєш? І припини приходити. Уже нічого не змінити…

Другий. Але ж забути себе не можливо… так само, як і зректися себе до кінця…

(Пауза)

Перший. Коли жінка народжує, у неї завжди є шанс привести у цей світ вбивцю. І це настільки просто, що ніхто й не здогадується, то ж про це ніколи не варто забувати, бо ж не відомо над ким повисне ця тінь. Кого вона омине, подарувавши одвічну невинність жертви, а кого навіки обтяжить клеймом злочину. Чи можна цього уникнути? І, зрештою, хто це вирішує? Воля, чи випадок? Та й чи важливою є ця відповідь, коли вона все одно буде даністю, яку потрібно прийняти. А чи всі даності приймати потрібно? Щодо зовнішніх обставин, то це можливо, хоча і не відомо, чи варто… Але як бути, коли ця даність стає означенням меж тебе? Що робити, коли та роль, яку пропонує життя, може раптом виявитись тобі не по розміру? Коритись? А коли не сила?... Де відповідь?... Світ не знає ні чесності, ні логіки, ним править рівновага. То ж люба неволя невідворотно витікає у поклик до свободи. Тому кожне обмеження завше приречене бути порушеним. А вже свобода маленька, веде до свободи глобальної. Спочатку у вигляді крихітного права – не прийняти дійсний стан речей, заперечувати все, що тебе обмежує… а вже потім – отримувати все, чого хочеш… діяти, як бажаєш… і, врешті, одного дня припустити й повірити – що саме тобі суджено і можна на багато більше, ніж іншим… І так ти підносишся. Над всім, над кимось, а відчуваючи, як підносишся над кимось, відчуваєш, як підносишся над собою, а там… Ти вже й не питаєш у світу – чи можна? Чи маєш на це право? Ти просто береш його і вирішуєш – бути, чи не бути… кому бути… як бути… з ким бути… коли, і де, і скільки… Жити, померти, кохатись, бути ситими, чи нужденними, щасливими, чи нещасними… І ніхто не може тебе зупинити, бо ж не існує нікого й нічого

такого, чого б не можна було заперечити. Бо ж раз щось у цьому житті допустиме, то й значить дозволене, бо ж справжньою забороною мала б виступати саме не можливість. Тому все і всі у твоїх руках... Чи може це бути щастям? Чи може оця свобода дозволеного собі бути ним? Чи може воно бути справжнім? Повним? Абсолютним? Чи можна цьому вірити, знаючи, що дійсність так любить гратись в омани?... *(Пауза)* Весь казус в тому, що ані світ, ані життя до кінця не знають відповідей на всі наші питання. Так само, як і те, чим обернеться для нас усе, що ми собі дозволили. *(посміхається)* Ти можеш отримати безмежну свободу, але це не значить, що ти зможеш дати їй раду… І раптом може відкритись, що іноді сміливості треба було мати більше якраз для того, щоб *не* вчинити, бо подекуди обмеження може послужити затишним прихистком, а омріяна воля – бездонням, в якому може не виявитись нічого окрім пустоти… Бо є щось від чого не втечеш і щось до чого ніколи не прийдеш, як не намагайся… А шляху назад уже може й не знайтись, бо підступність великої свободи головно в тому, що вона завжди губить в собі непомітну точку твого неповернення. (*Пауза*) Тоді, між скель, мене убила власна тінь… А знаєш, чим є кров вбитого, для того, хто вбиває? Невідворотністю, бо кожна пролита крапелька крові – маленька вічність, у котрій можна втопитись і в котрій не можливо здобути волю… То що залишається в результаті, знаючи, що втікаючи з одної в'язниці, ти закрив себе в іншій? Марність довжиною у вічність… вічна марність… *(Хапає камінь, простягає Другому)* На! Віддай мені все, що я заслужив! Ось цим! Давай! Це ж так просто – влупив зі всієї сили по тім'ю. Махнув, і все – все в крові. А потім очі, очі!

Ці очі, котрі дивляться й питають, питають, питають!.. Не хочеш? Ну так. В усіх цих історіях один гіркий кінець – грішний залишається грішним, а святий – святим… Бо в житті ми не стаємо ані гіршими, ані кращими, ми стаємо тим, що з нами відбулось… *(грається камнем)* За стільки років так ніхто і не насмілився. Гинули радше такі, як ти, від моїх рук… Тобі простіше – вмер, і все… Нова історія… А в мене все, як завжди… Світ в якому все минає, а щось ніколи не закінчується… у ньому народжуються нові люди, приносять мрії, втілюють думки… Їм вже стало тісно у своєму тілі, а мені досі страшно ступити на дно душі… бо там тихо дрімає моя правда – я так і не став ним… Я не осягнув простого… я взяв його подобу, але досі так і не зміг вичавити з себе звіра… Я так і не пройшов цей шторм…*(плаче)*

(Пауза. Шторм з усіх сил кидає ковчегом)

Другий. Земля…

Перший. Ні…

Другий. Там земля! Чуєш?

Перший. Ні… я не хочу, більше не хочу…

(*Відступає, впирається в стіну й сповзає по ній в калюжу крові*)

Другий. Там земля! Берись за свій штурвал…

Перший. Він не керований…

Другий. Візьми штурвал!

Перший. Ні… Він не…

Другий. Давай же! Ти ж його побудував!…

Перший. Я не керую ним…і ти це знаєш… Він дрейфує, цей ковчег дрейфує. Він завжди дрейфує…

(Пауза)

Другий. Треба дійти…Чуєш? Дійти до кінця. Як би не було.

Перший. Знову… все повториться знову… Не можу, більше не можу…

Другий. Так, ми багато пройшли, стільки передумали… але ж завжди ще є сили почати з початку… Так, наш шлях був не простим… І хоча видається, що він прирік нас на щось невідворотне, все ж залишається сенс повірити у випадковість… Чуєш? Так, кров пролита, і цього вже не зміниш… ти сам казав, що крапля крові це безкінечність… Але потрібно наважитись…і вирватись… Перетни цю межу знову, не бійся… Ти ж, як ніхто, у цьому сміливий, кращий. У тебе вийде, чуєш? Вийде! Давай! Повір! І, можливо, там, коли все буде вже опісля, ти піднімешся вже не наді мною, а над собою… і, можливо, там ти отримаєш те, ради чого все це з нами відбулось… Чуєш? Новий кінець дасть новий початок… там на омріяній землі… Ми вже не будемо тими, ким ми є… і та земля буде іншою… вона буде кращою… Ми досягнемо її, розійдемось різними дорогами і, можливо, більше ніколи не побачимось. Але там ти станеш вільним… щасливим… І більше ніколи не відчуєш страху, бо будеш вже не просто собою… Твій новий початок… там на тій землі… Берись за свій штурвал, не бійся. Ти мусиш побороти шторм. Ми мусимо побороти…

(Перший підходить і береться за штурвал. Він сконцентровано дивиться вперед і тримає його ціпко. Світло мерехтить, мов від блискавок, розбиваючи все на

окремі кадри. Дерево рипить гучніше, чутно, як хвилі товчуть в борт, одна об одну, заливаючи і простір, і постать Першого. Та він міцно стоїть на ногах. Так цей бурхливий шторм розгулюється до свого апогею, змішуючи і потоки темної крові, і води, і протяжний крик Першого, аж до моменту, коли дерев'яний скрегіт, та тріскотіння товстих балок, що ламаються, мов сірники, не вивільняє глибоке синє світло, в якому дві темні постаті злітають в невагомості кудись у верх. Разом з цим усе поглинає звук густого потоку течії, бульбашок, якогось невиразного крику під водою, ударів серця. Світло остаточно гасне і в темряві все повільно зникає у тиші. Вона триває кілька хвилин, аж доки звідкись, ніби здалеку не починає доноситись монотонний шум хвиль, що наближається і наближається. Разом з ним приходить ритмічне рипіння дерева. Інколи чується далекий крик чайки)

7

Голос 1. *(питає тихо)* Як море?

Голос 2. *(спокійно та з посмішкою)* Штиль.

Голос 1. Штиль – це добре…

Голос 2. Так, добре…

Голос 1. А як…?

Голос 2. Нормально.

Голос 1. Цілу ніч стояв?

Голос 2. Цілу.

Голос 1. А ми тут що?…

Голос 2.Так.

Голос 1. І що, жодної…?

Голос 2. Жодної живої душі.

Голос 1 (*чутно, як він тихо сміється*). Я мабуть ще посплю…

Голос 2.Так, поспи…

Голос 1. Щось я втомлений…

Голос 2. Так, відпочинь…

Голос 1. А вже завтра…

Голос 2. Так, так, завтра… Ти надто втомився… Стільки часу, стільки сил… А скільки ще доведеться пройти… Тому поспи… І тобі насниться земля, що дотиком скаже, що вона є твоєю. Вона здасться тобі знайомою і ти може навіть пізнаєш її, мов ту, на якій колись був. І вона виявиться тобі рідною… На ній вже не буде ні суму, ні нужди, ні печалі. І там ти не будеш один, бо більше не станеш вищим над кимось. Не проявлятимеш силу, виявляючи слабкість. Її у тебе не буде. Ти пізнаєш полегкість буття, побачиш, як ростуть твої діти, як рід твій шириться нею. І робить її кращою, і квітне вона разом з ним і славить тебе, як батька свого… (*Пауза*) Ми бачили її обриси. Ми були до неї близькі… Лиш я не зміг допустити, щоб ти ступив туди… з усім гіршим, що могло у тобі прокинутись. Бо там ти маєш бути кращим. Там ти будеш кращим. От побачиш. Ми ще повернемось… Завтра… От тільки треба побороти шторм…

(Світло повільно набирається. Другий стоїть за штурвалом і впевнено тримаючись за нього, пильно дивиться вперед. Позаду, в глибині, на підлозі лежить Перший. Звук ритмічного рипіння й хвиль починає звучати гучніше й гучніше. Світло повільно згасає, темрява поступово поглинає кути, кімнату, тіло Першого. Деякий час вузький

промінь світла висвічує тільки Другого за штурвалом, потім його обличчя, потім гасне. Монотонний звук хвиль та рипіння набирається і розливається так, мов розтікається в безкінечності…)

Завіса

2021 р.

Я Ерко Красовський (Орест Пастух) погоджуюсь на публікацію своєї п'єси «Шторм» на сайті https://ukrdramahub.blogspot.com і погоджуюсь на вільний доступ до них усіх бажаючих. Будь-яке використання моїх текстів можливе тільки за згодою зі мною.